

M E N T E

Ultimate MENTE daloskönyv

Szerkesztette: Varga Péter

Közreműködött:
Petro Krisztina

Utolsó módosítás dátuma: 2025. szeptember 7.

Tartalomjegyzék

1. Gömör	1
1.1. Van két lovam...	1
1.2. Az aradi fegyház...	1
1.3. Elveszett a lovam...	2
1.4. Sok irigyem a faluba'...	2
2. Kalocsa	4
2.1. Ősszel érik babám a fekete szőlő...	4
2.2. Kocsmárosné Ica lánya a galambom...	4
3. Sárköz-Bogyiszló	5
3.1. Házasodik a tücsök...	5
3.2. Hol jártál az éjjel cinegemadár...	6
4. Szatmár	7
4.1. Szatmárökörítő híres város...	7
4.2. Szól a kakas szórul szóra...	7
5. Szék	8
5.1. A kapuba' a szekér...	8
5.2. Kimentem én az erdőbe, az erdőbe...	8
5.3. Aj Istenem, adj egyet...	9
5.4. Bonchidai menyecskék...	9
5.5. Tele van a temető árka vízel...	10
5.6. Erdő, erdő, kerek erdő...	10
5.7. Édesanyám, miért is szültél...	12
5.8. Szennyes ingem, szennyes gatyám...	13
5.9. Lefelé folyik a Tisza...	13

6. Vág-Garam köze	15
6.1. Hosszú farkú fecske, barna kismenyecske...	15
6.2. Már minálunk a barátok facipőbe' járnak...	15
6.3. Nem forog a nem forog a dorozsmai szélmalom...	16
6.4. Felszállott a kakas a létrára...	16
6.5. Áll a malom, áll a vitorlája...	16
6.6. Temető kapuja, mind a kettő nyitva...	17
6.7. Naszvad község szép helyen van...	17
6.8. Kimentem a rétre, nem tudtam kaszálni...	17
6.9. Sárga paszuly az ágy alatt...	18

Gömör

1.1. Van két lovam...

Van két lovam, van két lovam, mind a kettő sárga,
Még az éjjel átugratok Csehszlovákiába,
Még onnan is visszanézek szép Magyarországra,
Fáj a szívem édesanyám, meghalok utána.

Megtiltották a magyar szót Csehszlovákiában,
Felvidéki magyar gulyás gondolja magában,
Bíró uram új gulyásról tessék gondoskodni,
Nem tudok én a birkára tótul káromkodni.

Kimegyek a temetőbe, oszt' beszélek a csősszel,
Ássa meg az én síromat még az idén ősszel,
Egy sír helyett kettőt ásson, az kevés lesz nékem,
Az egyiket a bánatomnak, a másikat nékem.

1.2. Az aradi fegyház...

Az aradi fegyház kőből van kirakva,
az alatt sírdogál egy jó édesanya.
Ne sírj édesanya, így kell annak lenni,
minden jó családból kell egy rossznak lenni.

Amerre én járok, még a fák is sírnak,
gyenge ágaikról levelek lehullnak.
Hulljatok levelek, rejtsetek el engem,
mert akit szeretek mást szeret, nem engem.

1.3. Elveszett a lovam...

El - ve - szett a lo - vam,
 céd - rus - fa er - - dő - be'.
 El - ko - pott a ke - mény - szá - rú csiž - mám
 a ló - ke - re - - sés - - be'.

Elveszett a lovam,
 cédrusfa erdőbe'.
 Elkopott a keményszárú csizmám,
 a lókeresésbe'.

Ne keresd a lovad,
 mert be van az hajtva.
 A nagybalogi bíró udvarába'
 szól a csengő rajta.

Ismerem a lovam,
 csengő szólásáról.
 Ismerem a kedves kisangyalom
 a büszke járásáról.

1.4. Sok irigyem a faluba'...

Sok i - rigyem a fa - lu - ba', Ket-tő-három egy'

The musical score is written in G minor (three flats) and 4/4 time. It consists of four staves. The first staff (treble clef) contains the melody for the first line of the song, starting with a triplet of eighth notes. The second staff (treble clef) continues the melody, featuring a triplet of eighth notes and a quarter note. The third staff (bass clef) provides the bass line, starting with a half note. The fourth staff (treble clef) contains the final line of the song, ending with a half note. The lyrics are written below the staves, with hyphens indicating syllables that span across measures.

ka - pu - - ba', El a - kar -
nak veszej-te - ni, Jó az Isten, nem en -
ge - - - - -
di.

Sok irigyem a faluba',
kettő-három egy kapuba'.
El akarnak veszejteni,
jó az Isten, nem engedi.

Sokszor kértelek a jóra,
ne menj a kocsmajajtóra.
Mert betörik a fejedet,
kutyák isszák a véredet!

Édesanyám sok szép szava,
kire nem hajlottam soha.
Hallgatnék már, de már késő,
hull a könnyem, mint az eső.

Kalocsa

2.1. Ősszel érik babám a fekete szőlő...

Ősszel érik babám a fekete szőlő,
Te voltál az igazi szerető.
Bocsáss meg, ha vala-valaha vétettem,
Ellenedre babám, rosszat cselekedtem.

Kinek varrod babám azt a hímzett kendőt?
Neked varrom, hogy legyél szeretőm.
Négy sarkába négy szál fehér rozmaringot,
Közepibe babám, hogy szeretőd vagyok.

(Jaj, de szépen zöldell a rimóci határ,
Közepibe legel egy kis bárány.
Közepibe gyöngyen legel egy kis bárány,
Jaj, de csinos, büszke a rimóci kislány.)

2.2. Kocsmárosné Ica lánya a galambom...

Sárköz-Bogyiszló

3.1. Házasodik a tücsök...

$\text{♩} = 72$

Há - za - so - dik a tücsök, szúnyog lá - nyát ké - ri,

5 csi - szög - cso - szog a te - tű, násznagy a - kar lén - ni.

9 O - da - ug - rik a bolha, vő - fély a - kar lén - ni, minden - fé - le

14 csúf bo - gár ven - dég a - kar lén - ni.

Házasodik a tücsök, szúnyog lányát kéri,
csiszeg-csoszog a tetű, násznagy akar lenni.
Odaugrik a bolha, vőfély akar lenni,
mindenféle csúf bogár vendég akar lenni.

Gólya volt a szekundás, kis béka a flótás,
Dongó darázs a brúgós, pulyka volt a primás.
Táncba ugrik a majom, megjárja a polkát,
Híres betyár a bagoly, lesi a hurkáját.

3.2. Hol jártál az éjjel cinegemadár...

The musical score is written on four staves in G major (one sharp) and common time (C). The melody is simple, using quarter and eighth notes. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes. The score includes measure numbers 1, 3, 5, and 7 at the beginning of their respective staves. The first staff ends with a double bar line. The second staff begins with a measure rest. The third staff begins with a repeat sign. The fourth staff ends with a double bar line and repeat dots.

1 Hol jár - tál az éj - jel, ci - nē - gē - ma - dár?

3 Ab - la - ki - don jár - tam, ked - ves vi - o - lám.

5 Mért nem jöt - tél bel - jebb, ci - nē - gē - ma - dár?

7 Fél - tem az u - rad - tól, hát - ha itt - hon vár.

Hol jártál az éjjel, cinegemadár?
Ablakidon jártam, kedves violám.
Mért nem jöttél beljebb, cinegemadár?
Féltem az uradtól, hátha itthon vár.

Nincs itthon az uram, cinegemadár,
Laskai erdőben hidakat csinál.
Jó lovai vannak, hamar hazaér,
Jaj lesz nekünk, rózsám, hogyha nálam ér?

Szatmár

4.1. Szatmárökörítő híres város...

Szatmárökörítő híres város,
Nagy kár, hogy az utca ilyen sáros,
Mégis végigmegyek azon az úton,
a kapuba vár a galambom.

4.2. Szól a kakas szórul szóra...

Szól a kakas szórul szóra,
El kell menni virradóra,
Eddig is el kellett volna,
Ha a babám nem lett volna.

Megmondta-zédes jóanyám,
Ország-világ lesz a hazám,
Csipkebokor a szállásom,
Még ott se lesz maradásom.

Szék

5.1. A kapuba' a szekér...

A kapuba' a szekér,
Itt a legény, leányt kér,
De a leány azt mondja,
Nem megyek férjhez soha.

Örömanya jöjjön ki,
Hogy az ajtót nyissa ki,
Eressze be a vejét,
A lánya szeretőjét!

5.2. Kimentem én az erdőbe, az erdőbe...

Kimentem én az erdőbe, az erdőbe,
Ráléptem egy venyigére, venyigére,
Venyigéről venyigére, venyigére,
Fáj a szívem a szókére, a szókére.

Kimentem én a piacra, a piacra,
Ráléptem egy papirosra, papirosra,
Papirosról papirosra, papirosra,

Fáj a szívem a pirosra, a pirosra.

Kimentem én az utcára, az utcára,
Ráléptem egy szalmaszálla, szalmaszálla,
Szalmaszállról szalmaszálla, szalmaszálla,
Fáj a szívem a barnára, a barnára.

5.3. Aj Istenem, adj egyet...

Aj Istenem, adj egyet,
Soha nem kérek többet!
Aj Istenem, adj egy jót,
Adj egy kedvemre valót!

Aj Istenem, adj egy krajcárt,
Hadd vegyek egy kis pálinkát!
Aj Istenem, adjál kettőt,
Hadd vegyek egy szép szeretőt!

Azt hallottam én a héten,
Leányvásár lesz a réten,
Én is oda fogok menni,
Szőkét, barnát választani.

Szőkét ne végy, mert beteges,
Pirosat se, mert részeges,
Barnát vegyél, az lesz a jó,
Az lesz az ölelni való.

5.4. Bonchidai menyecskék...

Bonchidai menyecskék
Ugrálnak, mint a kecskék,
Szeretőjük mindig más,
Az uruk csak ráadás.

Bonchidai híd alatt

Lányok sütik a halat.
Papirosba csavarják,
A legénynek úgy adják.

Bonchidai híd alatt
Leány a legény alatt.
Azért feküdt alája,
Viszketett a szoknyája.

5.5. Tele van a temető árka vízzel...

Tele van a temető árka vízzel,
Tele van a szívem keserűséggel.
Jó az Isten, elapassza a vizet,
Sej, visszahozza a régi szeretőmet.

Hideg sincsen, mégis befagyott a tó,
Ihatnék az én szép lovam, a fakó.
Gyertek lányok, törjétek be a jeget,
Sej, hadd igyon a fakó lovam eleget!

Nem szeretem az uramat, nem biz' én,
Ha kimegyek, ha bemegyek, sírok én.
Sírok, sírok, siratom a lányságom,
Siratom a lánykori boldogságom.

5.6. Erdő, erdő, kerek erdő...

Erdő, erdő, kerek erdő,
De szép madár lakja kettő,
Kék a lába, zöld a szárnya,
Piros a rózsám orcája.

Olyan piros, mint a vér,
Tőlem gyakran csókot kér
De én bizony nem adok,
Inkább jól megátkozom.

Kilenc fia néma legyen,
A tizedik leány legyen,
Az is olyan csalfa legyen,
Ország-világ híre legyen.

Kinek nincsen szeretője,
Menjen ki a zöld erdőbe,
Írja fel egy falevélre,
Neki nincsen szeretője.

Kinek nem jó itt lenn lakni / Kinek nincs kedve itt lakni,
Menjen mennyországban lakni,
Építsen az égre házat,
Ott nem éri semmi bánat.

Építsen az ég szélére,
Ott nem éri semmiféle,
Építsen az égre házat,
Ott nem éri semmi bánat.

Verd meg Isten azt a helyet,
Ahol az én rózsám termett,
Hogy ne teremjen több rózsát,
Bús szívem szomorítóját.

Olyan furcsa kedvem vagyok,
A szökét szeretem nagyon,
A barna sem ellenségem,
Most is ő a feleségem.

Szeress, szeresd, de nézd meg, kit,
Mer' a szerelem megvakít,
Engemet is megvakított,
Örökre megszomorított.

Fonó Zenekar: Hateha! 1. Széki - 6:11-től:
https://www.youtube.com/watch?v=0S5gDaF_chI&t=6m11s

Téglás Zenekar: Sűrű, ritka tempó és magyar - Táncház - Népzene 2001
9. - 02:37-től

5.7. Édesanyám, miért is szültél...

Édesanyám mért is szültél,
ha engemet megvetettél?

Mért is szültél e világra,
örökös szomorúságra.
Édesanyám is volt nékem,
nem is olyan réges-régen.

Nem is olyan rég nincs anyám,
csak mióta meghalt apám.
Édesanyám, hol a szíved,
Hol az anyai szerelmed?

Mért virágzik jégvirágot,
mért vetted meg a lányod?
Kimegyek a temetőbe,
leborulok egy sírkőre.

Az a sírkő kinek jele,
ott van apám eltemetve.
Leborulok sírhalmára,
szívem vigasztalására.

Göröngyei azt susogják,
itt vár reám a boldogság.
Itt lesz szíved meggyógyulva,
itt lesz lelked megnyugodva.

Édesanyám miért is szültél,
ha ennyire megvetettél?
De sok mindennek kitettél,
a bánattól nem kíméltél.

Herczku Ágnes: Arany és kék szavakkal 5. Egy menyasszonyé - 4:14-től:
<http://www.youtube.com/watch?v=JZGE1r8mbb8&t=4m14s>

Téka Együttes: Ha te húzod, én meg járom 1. Széki magyar és csárdás:
<https://www.youtube.com/watch?v=sAy8vh5x6I8>

Angyalföldi Vadrózsa Táncegyüttes: Szék városa - 1:32-től és 16:16-tól:

<https://www.youtube.com/watch?v=Fn1j91x0pvU&t=1m32s>

5.8. Szennyes ingem, szennyes gatyám...

Szennyes ingem, szennyes gatyám,
Mezőségen lakik anyám,
Nincsen fája, sem hamuja,
Hogy az ingem megszapulja.
Ne nézd, hogy én szennyes vagyok,
Mert szívemben nincsen mocsok,
Az az egy pecsét benne van,
Szeretlek én, rózsám nagyon.

Itt is terem sok szép virág,
Madár dalol, szép a világ,
De az mind semmit ér nekem,
Ha a babám nem ölelem.
Es' az eső szép csendesen,
Ne sírj rózsám keservesen,
Ne sírj rózsám keservesen,
Majd megsegít a jó Isten.

Poros zenekar + Százszorszép táncegyüttes - 01:31-től: http://www.youtube.com/watch?v=ui4G1_diJpA&t=1m31s

Fonó Zenekar: Hateha! 1. Széki - 1:44-től: https://www.youtube.com/watch?v=0S5gDaF_chI&t=1m31s

Kovács Nóri: Azt hallottam, jó galambom... - Táncház - Népzene 2001
8. - 01:27-től

5.9. Lefelé folyik a Tisza...

Lefelé folyik a Tisza,
Nem folyik az soha vissza,
Rajtam van a babám csókja,
a sajnálja, vegye vissza.

Ha sajnálja, miért is adta,
Nem vagyok én rászorulva,
Ha sajnálja, miért is adta,
Nem vagyok én rászorulva.

Édesanyám mondta nékem,
Minek a szerető nékem,
De én arra nem hallgattam,
Titkon szeretőt tartottam.

Mindenkinek azt ajánlom,
Szerelemnél jobb az álom,
Mer' az álom nyugalom,
A szerelem szívfájdalom.

Szeress rózsám, csak nézd meg kit,
Mer' s a szerelem megvakít,
Engemet is megvakított,
Örökre megszomorított.

Poros zenekar + Százszorszép táncegyüttes - 03:15-től: http://www.youtube.com/watch?v=ui4G1_diJpA&t=3m15sH

Vág-Garam köze

6.1. Hosszú farkú fecske, barna kismenyecske...

Hosszú farkú fecske, barna kismenyecske,
Hogy tudtál te ide jönni, ez idegen földre?

Nem jöttem én ide, kocsin hoztak ide,
Az én babám csalfa szeme csalogatott ide.

Kéménd

6.2. Már minálunk a barátok facipőbe' járnak...

Messze mentem házasodni, bár nő mentem volna,
Édes kedves feleségem, csak ott vesztél volna,
Elvéttem én egy vén leánt, meg is estem véle,
Csiszeg-csoszog a papuccsal, jaj de féllek tőle.

Vajon esküdt, vajon bíró válasszon el tőle,
Isten uccse, teremt uccse, meg nem élek véle.
Ha az ördög olyan volna, taligára tenné,
Mennél jobban sikojtana, annál jobban vinné.

Martos

6.3. Nem forog a nem forog a dorozsmai szélmalom...

Nem forog a nem forog a dorozsmai szélmalom,
Levelet írt, levelet írt az én kedves galambom,
Mit ér nekem a százaranyos levele,
Ha én magam, ha én magam nem beszélhetek vele.

Tardoskedd, 1966

6.4. Felszállott a kakas a létrára...

Felszállott a kakas a létrára,
Kukorékol hajnal hasadtára,
Hajnal hasad, csak egy csillag ragyog
Én meg babám most is nálad vagyok.

Látod babám ezt a tearózsát,
nappal nyílik, este járok hozzád,
este járok, mikor senki se lát,
mégis irigy rám az egész világ.

Kéménd

6.5. Áll a malom, áll a vitorlája...

Áll a malom, áll a vitorlája
Barna kislány, mi lesz vacsorára
Halpaprikás, mi gondja van rája
Estére várom a babám vacsorára.

Már minálunk az jött a szokásba,
Nem táncolnak alacsony szobába,
Alacsony a szoba mestergerendája,
Sej betörik a babám bokrétája.

Kéménd

6.6. Temető kapuja, mind a kettő nyitva...

Temető kapuja, mind a kettő nyitva
Bárcsak engem temetnének oda
Hej, abba a fekete sírba.

A sírom teteje, rózsával lesz tele,
Az izsai híres szobalányok,
Sej, szedik rólam a virágot.

Szedjétek csak lányok, rólam a virágot
Csak azt a szép fehér liliomot,
Sej, rólam el ne raboljátok.

Izsa, 1968

6.7. Naszvad község szép helyen van...

Naszvad község szép helyen van,
Közepében szép templom van,
Körös körül rózsá csipke
Rászállott a bús gerlice.

Hogyha bús gerlice volnék,
Babám ablakjára szállnék,
Mindig csak azt turbékolnám,
Ébren vagy-e kedves rózsám.

Ébren vagyok, nem aluszok,
Mindig rólad álmodozom,
Így jár aki szeretőt tart,
Éjjel nappal nem alszik az.

Naszvad, 1972

6.8. Kimentem a rétre, nem tudtam kaszálni...

Kimentem a rétre, nem tudtam kaszálni,
Arra jött a rózsám, meg akart ölelni,

Tizenhárom kasza mind egyszerre vágjo,
 Tizenhárom csókot kapsz a pici szádra,
 Ibolya, viola, gyöngye szellő fújja,
 Ibolya levélről leszakadt a rózsa.

Elvágtam az ujjam, folyik piros vérem,
 Nincsen nekem anyám, ki bekösse nékem,
 Gyere kisangyalom, ne röstöld bekötni,
 Ha én nem röstölök hozzád későn járni,
 Ibolya, viola, gyöngye szellő fújja,
 Ibolya levélről leszakadt a rózsa.

Martos, 1957

6.9. Sárga paszuly az ágy alatt...

Tempo giusto (♩ = 132)

Sár - ga pa - szuly az ágy a - latt,
 3 Jaj, de ré - gen nem lát - ta - lak.
 5 Ha nem lát - lak ba - bám, va - sár - na - pig,
 7 Meg - ha - sad a szí - vem ad - dig.

Fecském, fecském, édes fecském,
 Videe el az én levelecském.
 Vidd ell, vidd el, tyuhaj, messze tájra,
 Tedd a babám ablakába.

Hogyha kérdi, honnan jöttél,
 Kinek a póstása lettél,
 Mondd meg, mondd meg neki, hogy egy lánynak,
 Az ő régi babájának.

Tóbiás András (1913), Mokcsakerész (Križany), 1958

6.9. SÁRGA PASZULY AZ ÁGY ALATT...

19

Gyűjtötte: Gyüre Lajos